

Research Article

The Implementation of Production Process in Quality Teachers Based on Competency by Integrating Contemplative Education, Mentoring, and Research-Based Learning (CCR) of Rajabhat University, Phase 1

Rattakorn Kidkarn*

Ed.D. (Educational Technology), Assistant Professor

Department of Educational Technology and communications

Faculty of Education, Nakhon Ratchasima Rajabhat University

*Corresponding author: rattakorn.k@nrru.ac.th

Received: October 27, 2022/ Revised: June 1, 2023/ Accepted: June 8, 2023

Abstract

The production process of competent quality teachers is important. The objectives of this participatory action research were divided into three folds. First, it was to support the implementation and exchange of knowledge between the university and the Rajabhat University network. Secondly, we aimed to synthesize management processes and overall results that accorded teacher production and development at Rajabhat University. Finally, it was to support the policy for communication at the Dean's Council meeting, Rajabhat University President's meeting, and related sectors. The sample size was determined explicitly as a population of a total of 3,390 people. To achieve the set goals, this study used a public issue-driven knowledge series with lesson-learned and assessment forms, a tool for collecting data with three workshops. Then, the data were analyzed through content analysis. Descriptive statistics used in the study were mean and standard deviation in assessment data analysis. The study revealed that a national framework has been implemented and planned according to the model for developing a production system and a competency-based quality teacher in 6 stages: preparation stage, design stage, implementation stage, reflection stage, remediation stage, and report stage. The overall and individual aspects of using the competent quality teacher production process were moderate. According to the Teachers' Council of Thailand's teaching profession standards 2019, it was shown that competence was at the last level at the intermediate level. For policy support in communication, all sectors had to present processes and results to systematically and continuously formulate policies and monitor teacher production at Rajabhat University.

Keywords: Driving, Competent Quality Teacher Production Process, Integration CCR Concept

บทความวิจัย

การขับเคลื่อนกระบวนการผลิตครูคุณภาพฐานสมรรถนะ โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐานของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ระยะเวลาที่ 1

รัฐกรณ์ คิดการ*

กศ.ด.(เทคโนโลยีการศึกษา), ผู้ช่วยศาสตราจารย์

สาขาวิชาเทคโนโลยีและการสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

*ผู้ประสานงาน: rattakorn.k@nrru.ac.th

วันรับบทความ: 27 ตุลาคม 2565/ วันแก้ไขบทความ: 1 มิถุนายน 2566/ วันตอบรับบทความ: 8 มิถุนายน 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างมหาวิทยาลัยและเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ 2) เพื่อสังเคราะห์กระบวนการบริหารจัดการและผลในภาพรวมที่ตอบโจทย์การผลิตและพัฒนาครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏ และ 3) เพื่อสนับสนุนเชิงนโยบายในการสื่อสารในที่ประชุมสมาคมบดี ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ประชากร ประกอบด้วย บุคลากรสายวิชาการคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์/วิทยาลัยฝึกหัดครู/คณะครูโรงเรียนเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงเป็นอาจารย์ผู้สอน อาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษา 3,390 คน ใช้ชุดความรู้ขับเคลื่อนประเด็นสาธารณะ แบบการถอดบทเรียน และแบบประเมินผล เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ 3 ครั้ง และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา และใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินผลการวิจัยพบว่า 1) มีการสนับสนุนการขับเคลื่อนและแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยการวางแผนกรอบการทำงานร่วมกันในระดับประเทศ 2) การสังเคราะห์กระบวนการผลิตครูคุณภาพฐานสมรรถนะได้ 6 ขั้น คือ (1) ขั้นเตรียมความพร้อม (2) ขั้นออกแบบ (3) ขั้นนำไปใช้ (4) ขั้นสะท้อนความคิด (5) ขั้นซ่อมเสริม (6) ขั้นรายงานผล โดยผลในภาพรวมและรายด้านของการใช้กระบวนการผลิตครูคุณภาพฐานสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งด้านสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา พ.ศ. 2562 อยู่ในระดับปานกลางเป็นอันดับสุดท้าย 3) การสนับสนุนเชิงนโยบายในการสื่อสารทุกภาคส่วนจะต้องมีการนำเสนอกระบวนการ และผลการดำเนินงานเพื่อกำหนดนโยบายและติดตามทิศทาง การผลิตครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏร่วมกันอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

คำสำคัญ: การขับเคลื่อน กระบวนการผลิตครูคุณภาพฐานสมรรถนะ การบูรณาการ แนวคิด CCR

บทนำ

การศึกษาตามสถานการณ์ของสังคมและสังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงในแง่แนวคิด และมุมมองอยู่ตลอดเวลา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่สถาบันอุดมศึกษาจะต้องปรับตัวและบริหารจัดการให้ก้าวทันและก้าวนำการเปลี่ยนแปลงในวิทยาการต่าง ๆ รวมทั้งต้องพัฒนาไปสู่ความเป็นเลิศและการยอมรับในระดับสากล เพื่อให้สามารถทำหน้าที่ตามบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาสามารถตอบสนองความต้องการของสังคมในระดับประเทศและสังคมโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การเตรียมคนไปเผชิญการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว รุนแรง พลิกผัน และคาดไม่ถึง คนยุคใหม่จึงต้องมีทักษะที่สูงในการเรียนรู้และปรับตัว ครูเพื่อศิษย์ต้องพัฒนานตนเองให้มีทักษะของการเรียนรู้ด้วย และในขณะเดียวกันต้องมีทักษะในการทำหน้าที่ครูในศตวรรษที่ 21 ซึ่งไม่เหมือนการทำหน้าที่ครูในศตวรรษที่ 20 หรือ 19 (Panich, 2013) ซึ่งในปัจจุบันประเทศไทยมุ่งเน้นการยกระดับการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สนองการแก้ไขปัญหาระดับชาติ และให้เป็นไปตามสมรรถนะการเป็นพลเมืองที่ดีของโลก ทำให้การศึกษาที่ดีสำหรับคนยุคใหม่จะต้องเปลี่ยนรูปแบบไปอย่างสิ้นเชิงในวงจรแห่งการเรียนรู้ในสังคมแห่งการเรียนรู้ที่มีการประสานความร่วมมือกับหลายภาคส่วนเป็นผู้ร่วมพัฒนาผู้เรียน (Co-Creators) ลงไปในระบบการจัดการศึกษาที่บุคคลในสังคมสามารถเรียนรู้ได้ทุกสภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในอนาคตได้อย่างมีคุณภาพและยั่งยืนเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ที่แท้จริง (Sukpraseat, Suphapanworakul, & Onthanee, 2018) โดยการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา (Contemplative Education) บนฐานความเป็นกัลยาณมิตรระหว่างผู้เรียนและผู้สอนเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาาร่วมกัน (Phunphatrachewin, 2016) ระบบพี่เลี้ยง (Coacgubg) ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญในการสร้างครูอย่างมีคุณภาพ (Dechakupt, 2015) และการวิจัยเป็นฐาน (Research Based Learning) เพื่อการเรียนรู้สู่การวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลเป็นองค์ความรู้ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน (Rattanaprom, 2018) เพื่อการบริหารจัดการ การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาอาจารย์ผู้สอน นักศึกษาครุร่วมกันกับครูพี่เลี้ยงในสถานศึกษา ซึ่งผลลัพธ์สุดท้ายคือการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนให้เป็นคนดี เก่ง มีสุข และมีสมรรถนะสำคัญ

ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพ

การนำแนวคิดใหม่ ๆ ไปสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนาสถานศึกษาด้านต่าง ๆ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องทำตัวเป็นผู้จุดประกายความคิดในการพัฒนาคุณภาพงานในการศึกษา สถานศึกษาจะต้องมีวิสัยทัศน์เป็นผู้นำ กล้าเปลี่ยนแปลง กล้าตัดสินใจ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจรรยาบรรณทางวิชาชีพ มีความสามารถในการติดต่อสื่อสารและมีความรู้วิชาชีพเพื่อให้ได้ผลผลิตที่ดีเลิศ (Techanok, Jaronggsirawat, & Phra Honda Vatasatto, 2020) แนวคิดเหล่านี้มีความเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดกับสายงานวิจัยเกี่ยวกับการปลูกฝัง การตัดสินใจเชิงประเมินของนักเรียน ความสามารถในการตัดสินใจเกี่ยวกับคุณภาพงานของตนเองและผู้อื่น ซึ่งการตัดสินใจแบบประเมินเน้นการโต้ตอบของนักเรียนกับมาตรฐานการปฏิบัติงานและมุ่งเป้าไปที่ความสามารถในอนาคตและการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Tai et al., 2018) ในขณะที่ยังการตัดสินใจแบบประเมินผลของนักเรียนที่ก้าวหน้าขึ้นได้อีกได้ว่ามีอยู่จริงในแนวปฏิบัติด้านการศึกษาระดับอุดมศึกษานักวิชาการจำนวนมากเสนอให้ตั้งเป้าหมายในมหาวิทยาลัยและพัฒนาเชิงกลยุทธ์ที่ผ่านแนวทางการสอนที่ออกแบบมาอย่างดี (Boud et al., 2018; Chen et al., 2022)

มิติความรู้เน้นที่ฐานความรู้แบบองค์รวม ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเพียงพอกเกี่ยวกับความหมายของความสามารถ มีความรู้เกี่ยวกับประสิทธิภาพการทำงาน มีความเข้าใจความหมายและมาตรฐานความสามารถที่ขึ้นอยู่กับบริบท และตระหนักดีว่าอคติอาจมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและรับรู้ถึงแหล่งที่มาของอคติที่อาจเกิดขึ้นสำหรับด้านทัศนคติ สามารถรับทราบถึงความสำคัญและความเกี่ยวข้องของความสามารถในวิชาชีพและการดำรงชีวิต ชื่นชมคุณค่าการตัดสินใจ เปิดรับข้อเสนอแนะจากแหล่งต่าง ๆ (เช่น ครู ผู้ปกครอง เพื่อนฝูง นายจ้าง และตนเอง) เกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานตามความสามารถรับรู้และจัดการอารมณ์เมื่อได้รับการตอบรับเชิงลบได้ ด้านการดำเนินการ เกิดความตั้งใจโดยตรงถึงการพัฒนาความสามารถ เปรียบเทียบประสิทธิภาพ ปรับปรุง พัฒนา และดำเนินการตามกลยุทธ์เพื่อเสริมสร้างความสามารถ และให้ข้อเสนอแนะที่สร้างสรรค์เพื่อช่วยผู้อื่นปรับปรุงความสามารถหากจำเป็น ด้านอัตลักษณ์ เกิดความตระหนักถึงความรับผิดชอบของตนในการตัดสินใจ ติดตามและพัฒนาความสามารถ มีสิทธิวิจารณ์มาตรฐานที่ยังมีอยู่

สร้างและปรับมาตรฐานความสามารถอย่างต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการทำงานและชีวิตในอนาคต (Luo & Chan, 2022) ดังเช่นผลการวิจัยของ Ramírez-Montoya et al. (2022) ที่เน้นว่ามีลักษณะทั่วไปของการศึกษาที่เชื่อมโยงการคิดที่ซับซ้อน การคิดเชิงวิพากษ์ และการคิดเชิงสร้างสรรค์ มีความเหนือกว่าของวิธีเชิงคุณภาพในการศึกษา ความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์ได้รับการกล่าวถึงมากที่สุดในการวิจัย องค์ประกอบที่โดดเด่นของการศึกษา 4.0 คือ วิธีการและเทคนิคการสอนและความท้าทายสามประการที่โดดเด่นสำหรับการวิจัยเพื่อการศึกษา ได้แก่ ความเป็นไปได้ของโครงการโอกาสในการวิจัย และทักษะที่จำเป็น

ดังนั้น การพัฒนาอาจารย์ การบริหารจัดการมหาวิทยาลัย และการดำเนินการหลักสูตรศาสตรบัณฑิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ระยะเวลาที่ 1 เป็นการประสานความร่วมมือในการผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง ซึ่งในระยะต่อไปเป็นการผนึกกำลังในการสนับสนุนเชื่อมร้อยกิจกรรม

เพื่อสร้างความเข้มแข็งและการพัฒนาศาสตร์ทางครุศาสตร์หรือทางการศึกษา รวมถึงการประสานความร่วมมือกับองค์กรอื่นในการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนกระบวนการผลิตครูคุณภาพฐานสมรรถนะเพื่อให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อันนำไปสู่ผลิตภาพทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏที่ยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

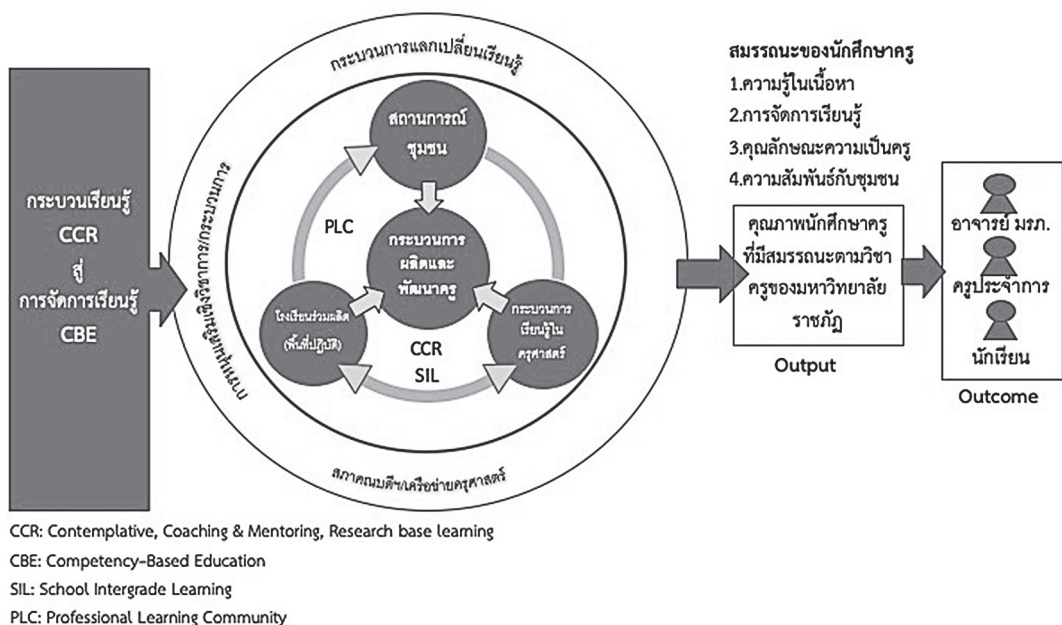
1. เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างมหาวิทยาลัยและเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ
2. เพื่อสังเคราะห์กระบวนการบริหารจัดการและผลในภาพรวมที่ตอบโจทย์การผลิตและพัฒนาครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
3. เพื่อสนับสนุนเชิงนโยบายในการสื่อสารในที่ประชุมสมาคมบติ ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

กรอบแนวคิดการวิจัย/วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ กระบวนการผลิตครูคุณภาพฐานสมรรถนะตามแนวคิด CCR มหาวิทยาลัยราชภัฏ ปีพุทธศักราช 2562-2563 ซึ่งแนวคิดแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา (Contemplative Education : C) เป็นกระบวนการในการเรียนรู้ของบุคคล ที่เน้นการเรียนรู้จากภายใน คิด และใคร่ครวญจนเกิด ความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญของ สิ่งที่เรียนรู้ในความเป็นธรรมชาติจากสิ่งที่เกี่ยวข้อง จน เกิดปัญญา ทำให้จิตใจได้รับการพัฒนาอย่างแท้จริง โดย Wasi (2006) ได้ให้ทรรศนะของจุดมุ่งหมายของ กระบวนการเรียนรู้แนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ประกอบด้วย การเปลี่ยนแปลงขั้นพื้นฐานในตนเอง ได้แก่ การเกิด ความรู้ ความเข้าใจในตนเอง ผู้อื่น และสรรพสิ่งอย่าง ลึกซึ้งและสอดคล้องกับความเป็นจริง เกิดความรัก ความเมตตา ความอ่อนน้อมถ่อมตน และการเกิดจิตสำนึก ต่อส่วนรวม ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการเข้าถึงความจริง สูงสุด คือ ความจริง ความดี ความงาม และนำไปสู่การ ลงมือปฏิบัติเพื่อเปลี่ยนแปลงสังคมโลก ตามหลักแนว จิตตปัญญาศึกษา 7 ประการ คือ 1) การพิจารณาด้วยใจ อย่างใคร่ครวญ (Contemplation) ด้วยการเข้าสู่สภาวะ จิตใจที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้และสามารถนำจิตใจ ดังกล่าวไปใช้ใคร่ครวญในด้านพุทธิปัญญา (Cognitive) ด้านระหว่างบุคคล (Intrapersonal) และด้านภายใน บุคคล (Interpersonal) 2) ความรัก ความเมตตา (Compassion) เป็นการสร้างบรรยากาศของความรัก ความเมตตา ความไว้วางใจ การเข้าใจ และการยอมรับ รวมทั้งการเกื้อหนุนซึ่งกันและกันบนฐานของความมั่นใจ ในศักยภาพของความเป็นมนุษย์ 3) การเชื่อมโยงสัมพันธ์ (Connectedness) เป็นการบูรณาการการเรียนรู้ใน แง่มุมต่าง ๆ ให้เกิดการเรียนรู้ที่เป็นองค์รวมเชื่อมโยง กับชีวิตและสรรพสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติอย่างแท้จริง 4) การเผชิญความจริง (Confrontation Reality) เป็นการ เปิดโอกาสและสร้างเงื่อนไขให้ผู้เข้าร่วมกระบวนการ ได้เผชิญความจริง 2 ด้าน คือ ความเป็นจริงในตนเอง และการเผชิญกับสภาพความเป็นจริงที่แตกต่างไปจาก กรอบความเคยชินเดิมของตน กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ ในแง่มุมใหม่ 5) ความต่อเนื่อง (Continuity) เป็นสิ่งสำคัญ ของการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงพื้นฐาน มักเกิดขึ้น จากประสบการณ์ที่สะสมที่จะช่วยสร้างเงื่อนไขภายใน

ให้พร้อมที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้น 6) ความมุ่งมั่น (Commitment) ที่จะเปลี่ยนแปลงตนเอง เป็นองค์ประกอบ ที่สำคัญที่สุดในการนำสิ่งที่ได้รับมาสู่ใจของผู้ร่วมกระบวนการ และนำเอากระบวนการไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อให้ เกิดการเปลี่ยนแปลงขั้นพื้นฐานภายในตนเองอย่างต่อเนื่อง สร้างแรงบันดาลใจปลุกเร้าให้เกิดพลังความมุ่งมั่น ความรัก ความเมตตา และ 7) ชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Community) ที่ค่อย ๆ ก่อตัวจากกระบวนการอบรม และคลี่คลายมา เป็นองค์ประกอบหลักของการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง ในกลุ่ม โดยมีเหตุผลในแง่มุมต่าง ๆ 4 ประการ คือ (1) เป็นพื้นที่ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างลึกซึ้งบนพื้นฐาน การยอมรับซึ่งกันและกัน (2) เป็นแหล่งการเรียนรู้หลากหลาย เกิดมุมมองความรู้สึก และแง่มุมความเป็นจริงที่แตกต่าง กันออกไป (3) ปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างสมาชิกและ (4) ความรู้สึกเป็นชุมชนที่มีเป้าหมาย ความสนใจและ อุดมการณ์ร่วมกัน (Contemplative Education Center, Mahidol University, 2009)

สำหรับแนวคิดเกี่ยวกับระบบพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring: C & M) โดยมุ่งเน้นไปยังผู้บังคับบัญชา หรือหัวหน้างานที่มีหน้าที่ในการสอนงาน ซึ่งต้องมีความรู้ (Knowledge) ความเข้าใจ (Comprehension) สามารถ ตอบคำถามของผู้ฝึกงานได้ และเข้าใจถึงจุดมุ่งหมาย ในการทำงานเพื่อจะบรรลุเป้าหมายขององค์กร ผู้สอนงาน จะต้องเต็มใจที่จะให้ความรู้แก่ผู้ฝึกงาน ต้องเสียสละเวลา บางส่วนเพื่อการสอนงาน ซึ่งบางครั้งอาจใช้เวลานานพอสมควร ผู้สอนงานและผู้ฝึกงานต้องมีความเชื่อใจ ซึ่งกันและกัน และมั่นใจในแนวทางการสอนงาน จะต้อง โกลัซิดและมีความเชื่อถือในกันและกัน ต้องเชื่อว่า ผู้ฝึกงานสามารถรับการสอนได้ ส่วนผู้ฝึกงานก็ต้องเชื่อว่า ผู้สอนจะสามารถถ่ายทอดความรู้ในการทำให้แก่ตนได้ (Trithayapoom, 2015) โดยมีการตั้งคำถามที่ดีและมีพลัง (Powerful Questions) การรับฟังอย่างตั้งใจ (Active Listening) การให้ข้อมูลป้อนกลับเชิงบวก (Positive Feedback) การจูงใจในการให้กำลังใจ (Motivation) และการกำหนดเป้าหมาย (Siriwan, 2014) และมีหน้าที่ เป็นผู้แนะแนวทาง (Guide) แต่จะไม่เป็นผู้ตัดสินใจ เลือกแนวทาง เป็นพันธมิตร (Aly) ที่คอยให้ข้อมูล รับฟัง อย่างตั้งใจ เห็นอก เห็นใจ แล้วให้ข้อมูลความเห็นทั้งทางดี และทางไม่ดีอย่างตรงไปตรงมาและเป็นมิตรที่ดี เป็นผู้กระตุ้น (Catalyst) ให้เห็นอนาคตการคาดการณ์องภาพในอนาคต

เป็นผู้ซึ่งอยู่ในหน่วยงานมานาน (Savvy Insider Mentor) รู้รู้ทางและทำหน้าที่เชื่อมโยงให้เกิดการเรียนรู้ และเป็นผู้ผลักดัน (Advocate) ความเจริญก้าวหน้าและพัฒนาแผนความก้าวหน้าให้เห็นเป็นประจักษ์ (Heriot Watt University, 2014)

นอกจากนี้สิ่งที่ทำให้งานเป็นระบบขั้นตอนมากขึ้น คือมีกระบวนการการวิจัยเป็นฐาน (Research Based Learning : RBL) เป็นการจัดรูปแบบการเรียนการสอน ด้วยวิธีการวิจัยที่เน้นการเรียนรู้ด้วยการหาคำตอบ แก้ปัญหา แสวงหาความรู้ และคิดค้นสิ่งใหม่โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ (Sinlarat, 2014) มีขั้นตอนการสอน 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการเลือกปัญหา (สงสัย) กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดประเด็นที่ต้องการเรียนรู้โดยใช้คำถาม ขั้นวิเคราะห์ปัญหา ผู้เรียนนิยามปัญหาให้ชัดเจน ตั้งสมมติฐานเพื่อตอบปัญหาประเด็นต่าง ๆ พร้อมจัดลำดับความสำคัญของสมมติฐานที่เป็นไปได้อย่างมีเหตุผล ขั้นเลือกระเบียบวิธีวิจัย (สู่คำตอบ) ผู้เรียนได้วางแผนในการศึกษาค้นคว้า โดยแต่ละวิธีการในการศึกษาค้นคว้าข้อมูล และศึกษาหนังสือ ตำรา วารสาร สื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ ขั้นรวบรวมและตีความหมายข้อมูล ผู้เรียนได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ตามที่ได้วางแผนเตรียมการศึกษาค้นคว้า และขึ้นสรุปผลการวิจัย ผู้เรียนสรุปผลการดำเนินการทั้งหมดในลักษณะของรายงานวิจัย ภาระงานและชิ้นงานอื่น ๆ แล้วนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าวิจัยร่วมกันอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสรุปร่วมกัน (Jorasa, 2017) โดยเชื่อมโยงกับการนำหลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competency Based Curriculum) มาใช้เน้นการเรียนการสอนของครูด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความรู้ และทักษะผ่านการทำงานวิธีการหนึ่งคือ การจัดการเรียนรู้แบบโครงการ (Project Based Learning : PBL) ที่มีการกำหนดรูปแบบในการทำงานอย่างเป็นระเบียบ มีกระบวนการที่ชัดเจนเพื่อให้สามารถผลิตชิ้นงานหรือผลงานที่สัมพันธ์กับหลักสูตรและสามารถนำไปใช้ประโยชน์กับชีวิตจริง สำหรับด้านการวัดและประเมินผลเพื่อการพัฒนาและคำนึงถึงความแตกต่างหลากหลายระหว่างบุคคล เป็นแนวทางการประเมินผลผู้เรียนว่าได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร ซึ่งการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ระบุว่ากระบวนการเรียนการสอน การได้รับความรู้ และการตรวจสอบความรู้ คือกระบวนการเดียวกันและ

เกิดขึ้นพร้อม ๆ กัน ในขณะที่มีการเรียนการสอนเกิดขึ้น (Panich, 2015) โดยมีลักษณะสำคัญคือ 1) มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่จำเป็นต้องใช้ในการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงชั้น 2) ให้ความสำคัญกับพฤติกรรม การกระทำ การปฏิบัติของผู้เรียน ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ ค่านิยม และคุณลักษณะต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน 3) ใช้ผลลัพธ์ (สมรรถนะ) นำสู่จุดมุ่งหมายการเรียนรู้ มิใช่หลักสูตร (เนื้อหาสาระ) นำสู่ผลลัพธ์ (สมรรถนะ) และ 4) ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความต้องการของผู้เรียน ครู และสังคม (Sanguanrat & Parunggul, 2021) เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูสมรรถนะตามการเปลี่ยนแปลงและทิศทางการศึกษาของชาติที่มีข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ในเชิงสมรรถนะของมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ และมาตรฐานการปฏิบัติงาน อันได้แก่ ความรู้และศาสตร์การสอน การปฏิบัติหน้าที่ครู การจัดการเรียนรู้ และความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน (Secretariat Office of the Teachers Council of Thailand, 2020)

วิธีดำเนินการวิจัย

การออกแบบการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) เป็นการวิจัยในสถานการณ์จริง หรือโลกแห่งความจริง (Real World Research) โดยเน้นกระบวนการวิจัยเพื่อแก้ปัญหา เป็นตัวเชื่อมระหว่างนักวิจัยกับผู้ใช่ผลการวิจัยที่มีความเท่าเทียมกัน (Robson, 2002) มุ่งเน้นให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับประเด็นปัญหาได้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัย และทำการเสริมพลังพัฒนาศักยภาพที่มีอยู่แล้วให้เพิ่มขึ้นจนสามารถที่จะสร้างความรู้ในการแก้ไขปัญหา พัฒนาชุมชนได้ด้วยกลุ่มตนเอง โดยนักวิชาการหรือนักวิจัยหลักจะเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการอำนวยความสะดวกกระบวนการเรียนรู้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงวิถีคิดและการปฏิบัติได้อย่างถาวร (Chiawiwatkul, 2010) ประกอบไปด้วยกระบวนการค้นคว้าทางสังคม (Social Investigation) การให้การศึกษา (Education) และการกระทำหรือการปฏิบัติการ (Action) เพื่อให้กลุ่มผู้เข้าร่วมการวิจัย

ได้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสนับสนุน การขับเคลื่อนกระบวนการผลิตครูคุณภาพฐานสมรรถนะ ตามแนวทาง CCR มหาวิทยาลัยราชภัฏ

ประชากรในการวิจัย ประกอบด้วยบุคลากรสาย วิชาการคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์/วิทยาลัยฝึกหัดครู/ คณะครูโรงเรียนเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ กำหนดขนาด กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีเลือกแบบเฉพาะเจาะจงเป็นผู้ที่ เข้าร่วมโครงการวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและ พัฒนาครูคุณภาพฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR มหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวนทั้งสิ้น 3,390 คน ประกอบด้วย อาจารย์ในสถาบันการศึกษา อาจารย์ในเทศ 10 กลุ่มวิชา ประกอบด้วย กลุ่มวิชาการศึกษาปฐมวัย 10 สถาบัน กลุ่มวิชาการประถมศึกษา 5 สถาบัน กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป 7 สถาบัน กลุ่มวิชาสังคมศึกษา 7 สถาบัน กลุ่มวิชา คณิตศาสตร์ 4 สถาบัน กลุ่มวิชาภาษาไทย 2 สถาบัน กลุ่มวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา 4 สถาบัน กลุ่มวิชาดนตรี 1 สถาบัน กลุ่มวิชาวัดผลและวิจัยการศึกษา 1 สถาบัน และกลุ่มวิชาชีพครู 2 สถาบัน จาก 35 สถาบัน จำนวน 314 คน ครูพี่เลี้ยง 823 คน นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (4 ปี) ชั้นปีที่ 1 จำนวน 909 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 249 คน นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี) ชั้นปีที่ 4 จำนวน 771 คน และชั้นปีที่ 5 จำนวน 324 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ชุดความรู้ ขับเคลื่อนประเด็นสาธารณะ ในขั้นการวางแผนร่วมกับ ผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อการแก้ไขปัญหาและพัฒนาปรับปรุง สภาวะเชิงบวก แบบการถอดบทเรียน เพื่อสร้างการเรียนรู้ จากการปฏิบัติแก่ผู้เกี่ยวข้องและให้ข้อเสนอแนะ และ แบบประเมินผลการใช้กระบวนการผลิตครูฐานสมรรถนะ ตามแนวคิด CCR ในประเด็นการสะท้อนการปฏิบัติ ตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงาน (Chiawiwatkul, 2010) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีการให้คะแนนของ Likert (1967) ได้แก่ 5 หมายถึง มากที่สุด 4 หมายถึงมาก 3 หมายถึงปานกลาง 2 หมายถึง น้อย และ 1 หมายถึงน้อยที่สุด ซึ่งได้ผ่านการพิจารณา และให้ความเห็นชอบจากตัวแทนสภาคณบดีมหาวิทยาลัย ราชภัฏและผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน เรียบร้อยแล้วนำไปใช้ในการ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการจัด

ประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม จำนวน 3 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 เพื่อการวิเคราะห์ความต้องการและถอดบทเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการตามแนวทาง CCR ร่วมกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคณาจารย์สังกัดคณะครุศาสตร์/ ศึกษาศาสตร์/วิทยาลัยฝึกหัดครู ซึ่งเป็นคณะทำงาน หนุนเสริมทางวิชาการ ภาคเรียนที่ 2/2562 โดยใช้ชุด ความรู้ขับเคลื่อนประเด็นสาธารณะ ครั้งที่ 2 เพื่อพัฒนา แผนการบูรณาการกับงานปกติ ออกแบบกระบวนการจัด การเรียนรู้ การวัดประเมินผลการเรียนรู้ และกระบวนการ พัฒนานักศึกษาร่วมกับสถานศึกษา และจัดระบบหนุน เสริมการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในระบบ การผลิตครูฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR ของ มหาวิทยาลัย ร่วมกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหารหรือ ครูในสถานศึกษาเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู อาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัย และนักศึกษาหลักสูตร ครุศาสตรบัณฑิต ภาคเรียนที่ 1/2563 โดยใช้แบบการ ถอดบทเรียน และครั้งที่ 3 จัดเวทีนำเสนอข้อเสนอ โครงการขับเคลื่อนกระบวนการผลิตครูคุณภาพฐาน สมรรถนะโดยบูรณาการแนวคิด CCR มหาวิทยาลัย ราชภัฏ ระยะที่ 1 ร่วมกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหาร หรือครูในสถานศึกษาเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู อาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัย และนักศึกษาหลักสูตร ครุศาสตรบัณฑิตในการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ภาคเรียนที่ 2/2563 ด้วยวิธีการ จัดบันทึก ร่วมกับการบันทึกเสียง การสังเกตแบบไม่มี ส่วนร่วม และใช้แบบประเมินผลในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการจัดประชุม เชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ที่ได้จากการถอดความครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 แล้วนำมาจำแนก จัดกลุ่มเรียงลำดับตาม ประเด็นวัตถุประสงค์การวิจัย และวิเคราะห์ข้อมูลการใช้ กระบวนการผลิตครูคุณภาพฐานสมรรถนะตามแนวคิด CCR โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD) ซึ่งใช้เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยของ Sri-saard (2017) ได้แก่ ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00 หมายถึง มากที่สุด 3.51-4.50 หมายถึงมาก 2.51-3.50 หมายถึง ปานกลาง 1.51-2.50 หมายถึงน้อย และ 1.00-1.50 หมายถึงน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ผลการสนับสนุนการขับเคลื่อนและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างมหาวิทยาลัยและเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ

1. การสนับสนุนการขับเคลื่อนโครงการ พบว่า สภาคณบดีครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ชื่อเดิมคือ ที่ประชุมคณบดีคณะครุศาสตร์ ศึกษา ศาสตร์ และวิทยาลัย การฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ ร่วมออกแบบนวัตกรรม การผลิตและพัฒนาครูด้วยกระบวนการจิตตปัญญาศึกษา (Contemplative Education) ระบบพี่เลี้ยง (Coaching) และการใช้วิจัยเป็นฐาน (Research Based Learning) เรียกเป็นชื่อย่อว่า CCR

2. การวิเคราะห์ความต้องการและความจำเป็น (Need Analysis) ในการพัฒนากระบวนการผลิตครู คุณภาพฐานสมรรถนะของมหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่า มีแนวทางในการแก้ไขปัญหา 3 ด้าน ได้แก่

2.1 ด้านการกำหนดนโยบายการจัดหลักสูตร ควรร่วมมือกันในการกำหนดนโยบายการผลิตครูให้ชัดเจน และมหาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่งควรมีการวางแผนร่วมกัน ในการผลิตครู สำหรับในหลักสูตรควรกำหนดรายวิชา ที่ส่งเสริมให้เกิดการผลิตครูที่มีคุณภาพ และมีจิตวิญญาณ ความเป็นครู และหลักสูตรการผลิตครูของแต่ละ มหาวิทยาลัยราชภัฏควรมีเป้าหมายที่ชัดเจน

2.2 ด้านกระบวนการผลิต ควรเน้นการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง ให้ผู้เรียนมีการลงมือปฏิบัติจริง เน้นการเรียนรู้โดยเชื่อมโยง ภาควิชาและภาคปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะ โดยให้ความสำคัญกับคุณภาพของคณาจารย์ครุศึกษา และครูพี่เลี้ยง การเน้นสมรรถนะการสอนงานมากกว่า เน้นเนื้อหา และการเน้นการจดจำ ซึ่งสถาบันผลิตครู ต้องมีการกำหนดระเบียบและขั้นตอนการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพอย่างชัดเจน ให้ความสำคัญกับการคัดเลือกและ พัฒนาครูพี่เลี้ยงเกิดความเชี่ยวชาญด้านวิธีวิทยาการสอน และการวิจัย รวมทั้งควรให้ความสำคัญกับการสังเกตการณ์ การสอนและการสอนงาน (Mentoring) การให้ข้อมูล ย้อนกลับ และการเรียนรู้ในลักษณะชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ

2.3 ด้านการทบทวนผลการผลิตบัณฑิต ควรประเมินผลการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ตลอดจนมีการวิจัยกระบวนการ

ผลิตครู แล้วนำผลประเมินและผลการวิจัยมาใช้เพื่อ วางแผนปรับปรุงและพัฒนากระบวนการผลิตครู

3. การสนับสนุนการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย เพื่อพัฒนากระบวนการผลิตครูฐานสมรรถนะระดับ มหาวิทยาลัย เชิงการบริหารจัดการ พบว่ามีกรอบ ดำเนินการและวางแผนการทำงานร่วมกันในระดับประเทศ เริ่มต้นจาก 1) การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาข้อเสนอ โครงการ โดยมีการกำหนดเป้าหมาย/ผลผลิตระดับ มหาวิทยาลัย และกำหนดกลุ่มเป้าหมาย 2) จัดเวทีนำเสนอ ข้อเสนอโครงการต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 3) รวบรวมข้อเสนอ โครงการวิจัยของแต่ละมหาวิทยาลัยที่ปรับปรุงแก้ไข ฉบับสมบูรณ์เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 4) ลงพื้นที่ติดตาม ส่งเสริม และสนับสนุนการทำงานตามโครงการวิจัย และ 5) จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถอดบทเรียนกระบวนการ นิเทศตามกระบวนการเรียนรู้ การปฏิบัติการสอน การวัด และประเมินผลการเปลี่ยนแปลงกับกลุ่มมหาวิทยาลัย

การสังเคราะห์กระบวนการบริหารจัดการและ ผลในภาพรวมที่ตอบโจทย์การผลิตและพัฒนาครูของ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

ผลการสังเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนรู้ ฐานสมรรถนะตามแนวทาง CCR พบว่า ได้กระบวนการ ผลิตครูคุณภาพฐานสมรรถนะของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมความพร้อม โดยมีการกำหนด ปัญหา ขั้นนำ วิเคราะห์รู้จักตนเอง ขั้นน้อมนำสู่ใจอย่าง ไคร่ครวญ (Contemplative) ขั้นตีความปัญหา/กำหนด ปัญหา (RBL)

ขั้นที่ 2 ขั้นออกแบบ โดยการสืบค้นวางแผนการ แก้ปัญหา ร่วมกันค้นหาแนวทาง เรียนรู้แนวคิด ขั้น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Contemplative) ขั้นวางแผน (Coaching)

ขั้นที่ 3 ขั้นนำไปใช้ โดยการลงมือปฏิบัติ ขั้นสอน ปฏิบัติประยุกต์แนวคิด ขั้นฝึกปฏิบัติ ขั้นนำไปประยุกต์ใช้ (Contemplative) ขั้นดำเนินการตามแผน (Coaching) ขั้นการนำผลการวิจัยไปใช้แก้ปัญหาเพื่อการพัฒนา (RBL)

ขั้นที่ 4 ขั้นสะท้อนความคิด สะท้อนคิดอย่าง สร้างสรรค์ เวทีแลกเปลี่ยนและสะท้อนคิด

ขั้นที่ 5 ขั้นซ่อมเสริม สรุปผลการเรียนรู้ ขั้นก่อน การชี้แนะ ขั้นการชี้แนะ (Coaching)

ขั้นที่ 6 ขั้นรายงานผล ขั้นสรุป ขั้นสรุปผล

ตาราง 1

ผลการใช้กระบวนการผลิตครูคุณภาพฐานสมรรถนะโดยบูรณาการแนวคิดจิตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน

ด้าน/รายการ	ระดับการประเมิน		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพครู	3.00	0.39	ปานกลาง
1. การปฏิบัติหน้าที่ครู	3.19	0.41	ปานกลาง
2. การจัดการเรียนรู้	2.97	0.41	ปานกลาง
3. ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน	2.85	0.35	ปานกลาง
ด้านคุณลักษณะความเป็นครู (อาจารย์นิเทศก์)	3.37	0.54	ปานกลาง
1. จิตวิญญาณครู	3.57	0.51	มาก
2. การคิดแก้ปัญหาและคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม	3.03	0.56	ปานกลาง
3. การทำงานร่วมกับผู้อื่น	3.52	0.56	มาก
4. การใช้สื่อและเทคโนโลยี	3.42	0.57	ปานกลาง
5. การดำรงชีวิตในโลก	3.52	0.55	มาก
ด้านคุณลักษณะความเป็นครู (ครูพี่เลี้ยง)	3.36	0.54	ปานกลาง
1. จิตวิญญาณครู	3.56	0.51	มาก
2. การคิดแก้ปัญหาและคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม	3.00	0.55	ปานกลาง
3. การทำงานร่วมกับผู้อื่น	3.53	0.57	มาก
4. การใช้สื่อและเทคโนโลยี	3.40	0.59	ปานกลาง
5. การดำรงชีวิตในโลก	3.54	0.52	มาก
เฉลี่ยรวม	3.25	0.49	ปานกลาง

จากตาราง 1 พบว่า ภาพรวมของการใช้กระบวนการผลิตครูคุณภาพฐานสมรรถนะโดยบูรณาการแนวคิดจิตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.25$) และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีด้านคุณลักษณะความเป็นครู (อาจารย์นิเทศก์) อยู่ในระดับปานกลางสูงที่สุด ($\bar{X}=3.37$) รองลงมาคือ ด้านคุณลักษณะความเป็นครู (ครูพี่เลี้ยง) ($\bar{X}=3.36$) และด้านสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพครู ($\bar{X}=3.00$) ตามลำดับ

ผลการสนับสนุนเชิงนโยบายในการสื่อสารในที่ประชุมสภาคณบดี ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

1. สร้างความเข้มแข็งในกลไกขับเคลื่อนของสภาคณบดีครุศาสตรมหาวิททยาลัยราชภัฏ โดยมีคณะกรรมการอำนวยการโครงการซึ่งเป็นตัวแทนจากคณะกรรมการบริหารสภาคณบดี และเป็นตัวแทนของแต่ละภูมิภาค ทำหน้าที่ในการกำกับ ติดตาม ร่วมดำเนินงานบริหารจัดการและประสานงานคณะที่ปรึกษา นักวิจัย

หน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง และบรรจวาระ
โครงการวิจัยในการประชุมสภาคณบดีทุกครั้ง เพื่อรายงาน
ผลการดำเนินงาน และรับฟังปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอ
จากที่ประชุม อันจะทำให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนงาน
และบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย รวมทั้งนำเสนอ
กระบวนการ และผลการดำเนินงานต่อแหล่งทุน และ
ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ (ทปอ.มรภ.)
ให้รับทราบเป็นระยะ

2. สภาคณบดีคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัย
ราชภัฏ นำผลที่ได้จากการสังเคราะห์ผลการวิจัยในภาพรวม
ของประเทศ เสนอต่อที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัย
ราชภัฏ (ทปอ.มรภ.) เพื่อกำหนดนโยบายหรือทิศทาง
การผลิตครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏร่วมกัน อันจะนำ
ไปสู่กระบวนการผลิตครูคุณภาพฐานสมรรถนะของ
มหาวิทยาลัยราชภัฏ

3. สภาคณบดีคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัย
ราชภัฏ ส่งเสริมให้มีการพัฒนาอาจารย์ครุศาสตร์ การ
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัย
และระหว่างมหาวิทยาลัยให้มากขึ้น เช่น ให้อาจารย์
เข้าร่วมประชุมวางแผนการจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 3 (มคอ. 3) ฐานสมรรถนะ
การจัดประชุมปฏิบัติการเพื่อการเตรียมความพร้อม
สำหรับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรฐานสมรรถนะ

4. สร้างความร่วมมือในระดับนโยบายระหว่าง
หน่วยงานผู้ผลิตและหน่วยงานผู้ใช้ครู ตั้งแต่หน่วยงาน
ระดับชาติ เขตพื้นที่ และสถานศึกษา รวมถึงการสร้าง
ความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สถาบันส่งเสริม
การสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) เพื่อพัฒนา
อาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ สำนักงาน
สนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ซึ่งร่วมมือกับ
สถาบันรักลูก อาร์ แอล จี กรุ๊ป เพื่อพัฒนาอาจารย์และ
นักศึกษาวิชาทักษะสมองเพื่อการพัฒนาชีวิต และสำนักงาน
คณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อจัดทำหลักสูตรและการจัด
กิจกรรมการเรียนการสอนวิชา พลเมืองที่เข้มแข็ง เป็นต้น

อภิปรายผล

การขับเคลื่อนกิจกรรมการจัดการชั้นเรียน
การพัฒนาอาจารย์นิเทศก์ การพัฒนาครูพี่เลี้ยง และ
นักศึกษาต้องขับเคลื่อนไปแบบคู่ขนานโดยใช้แนวคิด
จิตปัญญาศึกษาเป็นพื้นฐานในการปรับเปลี่ยนทัศนคติ

ของนักศึกษา อาจารย์ผู้สอนก่อนลงสู่การนำไปวิจัย
ในชั้นเรียนด้วยการร่วมกันเรียนรู้ระหว่างอาจารย์นิเทศ
กับครูพี่เลี้ยง และครูพี่เลี้ยงกับนักศึกษา เพื่อให้เกิดเป็น
วงจรการทำงานเป็นทีม การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา
และพัฒนาผู้เรียนให้ได้รับนวัตกรรมการจัดการเรียน
การสอนตามแนวคิด CCR ซึ่งจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง
สมรรถนะทางวิชาชีพในการผลิตครูฐานสมรรถนะใน
สถาบันการศึกษาได้ ซึ่ง Mohamed, Disli, Al-Sada &
Koc (2022) ได้เสนอแนะการเปลี่ยนจากเศรษฐกิจที่ใช้
ทรัพยากรเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืนบนฐานความรู้ที่สำคัญ
คือการนำนโยบายและแผนงานไปปรับใช้ให้เหมาะสม
โดยเน้นสมรรถนะหลักคือ มิติทักษะ (การศึกษา) มิติพลเมือง
มิติความเป็นผู้นำ และมิติสุขภาพ ดังเช่นในงานวิจัยของ
Carayannis & Jancelewicz (2022) พบว่าเป้าหมาย
ในการพัฒนารูปแบบและการกระจายช่องทางการศึกษา
ที่น่าสนใจ การวิจัย และนวัตกรรมในบริบทต่าง ๆ ของ
การใช้โมเดลการสร้างนวัตกรรม 5 เกลียวและสังคม 5.0
เรียกว่ารูปแบบการมีส่วนร่วมทางสังคมและดิจิทัล
อย่างไรก็ตาม การใช้เทคนิคการประเมินตามความสามารถ
อาจให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาการประเมิน
การเรียนรู้เชิงบูรณาการและการศึกษาตามความสามารถ
เป็นวิธีการทางการศึกษาที่มีการขยายการนำไปปฏิบัติ
(Marcotte & Gruppen, 2022)

การใช้กระบวนการผลิตครูคุณภาพฐานสมรรถนะ
โดยบูรณาการแนวคิดจิตปัญญาศึกษา ระบบพี่เลี้ยงและ
การวิจัยเป็นฐาน ด้านสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพครู
อยู่ในระดับปานกลางเป็นอันดับสุดท้าย แสดงให้เห็นว่า
ระบบการศึกษาไทยยังไม่ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนา
สมรรถนะที่จำเป็นตามความต้องการของผู้เรียน ซึ่งใน
บทความของ Nyaboke, Kereri & Nyabwari (2021)
พบว่าหลายประเทศไม่สามารถบรรลุทักษะที่จำเป็นได้
หากไม่มีการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
สำหรับประเทศกำลังพัฒนา และผลการวิจัยของ
Rwigema & Andala (2022) สรุปได้ว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง
กับครู ได้แก่ ความรู้เนื้อหาการสอน ทักษะทางเทคโนโลยี
และการรับรู้ มีอิทธิพลต่อการดำเนินการตามหลักสูตร
สมรรถนะ สำหรับในทิศทางบทบาทของครูเป็นมากกว่า
การสอน และครูต้องพร้อมที่จะยอมรับบทบาทอื่น ๆ
ในกระบวนการดำเนินการวิจัยทางการศึกษานั้น จำเป็น
ต้องได้รับการระบุโดยฝ่ายบริหารและจำเป็นต้องมีการ

ฝึกอบรม การสนับสนุน และผลตอบแทนที่จำเป็นเพื่อสร้างการศึกษาสำหรับการศึกษิตตามความสามารถ สิ่งสำคัญคือต้องเข้าใจด้วยว่าหลักฐานไม่คงที่แต่เป็นแบบไดนามิกเสมอ ดังนั้น การสร้างหลักฐานการวิจัยที่ใหม่กว่าจะต้องเป็นกระบวนการอัตโนมัติและต่อเนื่อง และต้องดำเนินไปอย่างไม่หยุดยั้ง (Kotur, 2022)

การสนับสนุนเชิงนโยบายในการสื่อสารด้วยการจัดประชุมปฏิบัติการในการนำเสนอกระบวนการ และผลการดำเนินงานเพื่อกำหนดนโยบายและติดตามทิศทางการผลิตครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏร่วมกันในที่ประชุมสภาคณบดี ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรสมรรถนะในการพัฒนาทักษะทางสมองและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตให้กับอาจารย์และนักศึกษา อันจะนำไปสู่กระบวนการผลิตครูคุณภาพฐานสมรรถนะของมหาวิทยาลัยราชภัฏได้ อย่างไรก็ตาม Dangprasert & Kamtab (2019) ได้สรุปว่า การพัฒนาโครงสร้างหลักสูตรฐานสมรรถนะตามมาตรฐานอาชีพ ไม่ว่าจะสาขาใดก็ตาม สิ่งที่สำคัญที่สุดเพื่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ คือ 1) จัดความสัมพันธ์และความสอดคล้องระหว่างมาตรฐานอาชีพ และมาตรฐานรายวิชาให้มีความชัดเจน 2) ภาคีรัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือสถานศึกษาควรร่วมมือกับสถานประกอบการในการวิเคราะห์มาตรฐานอาชีพ และ 3) วิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตร แผนการจัดการเรียนการสอน วัตถุประสงค์ การเรียนรู้ มาตรฐานรายวิชา เกณฑ์การประเมิน และวิธีการประเมินแต่ละรายวิชา และแต่ละระดับชั้นของผู้เรียน ให้มีสมรรถนะโดยยึดตามมาตรฐานการปฏิบัติงานในวิชาชีพนั้น ซึ่งแนวทางในการออกแบบและประยุกต์ใช้ประสบการณ์การสอนและการเรียนรู้จากกลุ่มผู้ขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลในการศึกษาของ Oliveira & de SOUZA (2022) มีเป้าหมายเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์การศึกษา 4.0 ตามวิธีการ TADEO ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนและการเรียนรู้ โดยนักการศึกษาพิจารณา

จากลักษณะสหสาขาวิชาชีพของสาเหตุและผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและส่งเสริมการใช้ทักษะที่จำเป็นสำหรับการศึกษา 4.0 ถูกลำมาใช้ในบริบทของชั้นเรียนทางวิชาพื้นฐานการศึกษาระดับประถมศึกษาและระดับอุดมศึกษา เพื่อเพิ่มความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศผ่านการพัฒนาโครงการเพื่อลดปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ ในขณะเดียวกันก็ฝึกให้ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นและมีทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้และการทำงานในศตวรรษที่ 21 ผ่านการออกแบบและการสร้างต้นแบบการแก้ปัญหาที่นำไปสู่พฤติกรรมมนุษย์ที่ยั่งยืนต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 การนำผลการวิจัยเกี่ยวกับการวิจัยเป็นฐานไปใช้กับนักศึกษาวิชาชีพครู ควรพัฒนาด้านการเสริมประสบการณ์การวิจัยให้เหมาะสมกับบริบทและสภาพแวดล้อมในพื้นที่

1.2 การนำผลการวิจัยเกี่ยวกับการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์นิเทศและครูพี่เลี้ยง ควรทำการทบทวนกระบวนการนํากิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้แบบบูรณาการความรู้สหวิทยาการกับรายวิชาที่นำไปใช้ฝึกสอนที่สามารถดำเนินการได้อย่างเหมาะสม

1.3 การนำผลการวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักศึกษาครู ควรเพิ่มระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูลและมีการสังเกตพฤติกรรมตามกระบวนการผลิตและพัฒนาวิชาชีพครูมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษานวัตกรรมทางเทคโนโลยีด้านการศึกษานานาชาติสมรรถนะดิจิทัลที่เหมาะสมต่อการผลิตและพัฒนาวิชาชีพครู เพื่อเพิ่มศักยภาพและความชำนาญที่สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบันและอนาคต

References

- Boud, D., Dawson, P., Tai, J., & Ajjawi, R. (2018). Creating an Agenda for Developing Students' Evaluative Judgement. In *Developing Evaluative Judgement in Higher Education: Assessment for Knowing and Producing Quality Work*, edited by D. Boud, R. Ajjawi, P. Dawson and J. Tai, 186–197. Routledge.
- Carayannis, E. G., Jancelewicz, J. M. (2022). The Futures of Europe: Society 5.0 and Industry 5.0 as Driving Forces of Future Universities. *Journal of the Knowledge Economy*, 05 January 2022. <https://doi.org/10.1007/s13132-021-00854-2>
- Chen, L., Howitt, S., Higgins, D., & Murray, S. (2022). Students' Use of Evaluative Judgement in an Online Peer Learning Community. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 47(4), 493–506. doi:10.1080/02602938.2021.1933378.
- Chiawiwatkul, U. (2010). *Participatory Action Research: Concepts, Principles and Lessons*. (2nd ed.). Bangkok: P. A. Living. [in Thai]
- Contemplative Education Center, Mahidol University. (2009). What is intellectual education. In *Project Academic Documents Learning to Change Center*. Nakhon Pathom: Contemplative Education Center, Mahidol University. [in Thai]
- Dangprasert, S., & Kamtab, P. (2019). The development of Competency-Based Curriculum Structure based on the Occupational Standard. *Journal of Technical Education Development*, 32(112), 27-36. [in Thai]
- Dechakupt, P. (2015). *Learning management in the 21st*. Bangkok: Chulalongkorn University Press. [in Thai]
- Heriot Watt University. (2014). *Academic Mentoring: Policy and Guidelines*. NY : Mcgraw-Hill.
- Jorasa, C. (2017). *An Action Research on Development of analytical thinking in Geography learning by research-based approach of Matthayom Suksa 5 student, Phosai Pittayakarn School, The Secondary Educational Service Area Office 29*. Thesis, Master of Education, Department of Educational Research and Evaluation, Ubon Ratchathani Rajabhat University. [in Thai]
- Kotur, P. F. (2022). Is the competency-based curriculum, evidence-based?. *Indian Journal of Anaesthesia*, 66(2), 164-165.
- Likert, R. (1967). The Method of Constructing and Attitude Scale. *Attitude Theory and Measurement*. Fishbein, Martin, Ed. New York: Wiley & Son.
- Luo, J., & Chan, C. K. (2022). Conceptualising evaluative judgement in the context of holistic competency development: results of a Delphi study. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 1-16.
- Marcotte, K. M., & Gruppen, L. D. (2022). Competency-Based Education as Curriculum and Assessment for Integrative Learning. *Education Sciences*, 12(4), 267.
- Mohamed, B. H., Disli, M., Al-Sada, M. b. S., & Koc, M. (2022). Investigation on Human Development Needs, Challenges, and Drivers for Transition to Sustainable Development: The Case of Qatar. *Sustainability* 2022, 14, 3705. <https://doi.org/10.3390/su14063705>

- Nyaboke, R., Kereri, D., & Nyabwari, L. (2021). Competence-based curriculum (CBC) in Kenya and the challenge of vision 2030. *International Journal of Education, Technology and Science*, 1(4), 155-169.
- Oliveira, K. K. D. S., & de SOUZA, R. A. (2022). Digital transformation towards education 4.0. *Informatics in Education*, 21(2), 283-309.
- Panich, V. (2013). *Ways to create learning for students*. (3rd ed.). Bangkok: Tathata Publication. [in Thai]
- Panich, V. (2015). *Trends in Educational Institution Administration in the 21st Century*. Special Lecture by Professor Dr. Vicharn Pahich, Hat Yai University. [in Thai]
- Phunphatrachewin, J. (2016). *Futures Research*. Bangkok: National Research Council of Thailand. [in Thai]
- Ramirez-Montoya, M. S., Castillo-Martinez, I. M., Sanabria-Z, J., & Miranda, J. (2022). Complex thinking in the framework of Education 4.0 and Open Innovation-A systematic literature review. *Journal of Open Innovation: Technology, Market, and Complexity*, 8(1), 4.
- Rattanaprom, W. (2018). Research-Based Learning; RBL. *Suratthani Rajabhat Journal*, 5(2), 37-60. [in Thai]
- Robson, P. (2002). *The economics of international integration*. Routledge.
- Rwigema, P. C., & Andala, H. (2022). The influence of teacher related factors on the implementation of the competency-based curriculum in Rwanda. A case study of public primary schools in Kicukiro District. *The Strategic Journal of Business & Change Management*, 9(1), 16-30.
- Sanguanrat, S., & Parunggul, C. (2021). Curriculum and competency-based teaching in school. *The Journal of Sirindhornparithat*, 22(2), 351-364. [in Thai]
- Secretariat Office of the Teachers Council of Thailand. (2020). *(Manuscript) Annual report 2019*. Bangkok: Secretariat Office of the Teachers Council of Thailand. [in Thai]
- Sinlarat, P. (2014). *Principles and techniques of teaching in higher education*. (4th ed.). Bangkok: V. Print (1991). [in Thai]
- Siriwan, S. (2014). *Coaching to develop excellent performance*. Bangkok: HR Center. [in Thai]
- Sri-saard, B. (2017). *Preliminary research*. (10th ed.). Bangkok: Suwiriyasan. [in Thai]
- Sukpraseat, S., Suphapanworakul, M., & Onthanee, A. (2018). The Learning Society : In Education the 21st Century. *Education Journal Faculty of Education Kamphaengphet Rajabhat University*, 3(5), 76-95. [in Thai]
- Tai, J., Ajajawi, R., Boud, D., Dawson, P., & Panadero, E. (2018). Developing Evaluative Judgement: Enabling Students to Make Decisions about the Quality of Work. *Higher Education*, 76(3), 467-481. doi:10.1007/s10734-017-0220-3.
- Techanok, A., Jaronggsirawat, R., & Phra Honda Vatasatto. (2020). Educational Management in the 21st. *Journal of MCU Nakhondhat*, 7(9), 1-15. [in Thai]
- Trithayapoom, C. (2015). *Business definition : Human Resource Management*. TPI. [http:// www.uptraining.co.th/feed-article/231-coaching-trip](http://www.uptraining.co.th/feed-article/231-coaching-trip) [in Thai]
- Wasi, P. (2006). *Public Policy Process*. Bangkok: National Public Health Foundation. [in Thai]